

ZPRÁVY Z PÓLU

zima 2021

Pražské operační programy
zásadně přispěly
k modernizaci veřejné dopravy

Nové eskalátory už má i druhý
vestibul stanice metra Anděl

Biočipovou technologii čeká
široké využití

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Titul

Zprávy z pólu, bulletin
Operačního programu Praha – pól růstu ČR
4. vydání roku 2021

Vydává

Hlavní město Praha
Magistrát hlavního města Prahy
Odbor evropských fondů
Rytiřská 406/10, 110 00 Praha 1

Redakční rada

Hana Šmídová
Tereza Aronová

Grafika

Václav Zemek
Fotografie:
Tomáš Steinhart
DPP – Petr Hejna, Archiv DPP
ROPID – Sandra Sedlecká
FZÚ AV ČR
Pavel Klikar

Počet stran

40
Copyright: Hlavní město Praha ©

Rok vydání 2021

Tento projekt je financován z Evropských
strukturálních a investičních fondů prostřednictvím
Operačního programu Praha – pól růstu ČR

obsah

16

Rozhovor s generálním ředitelem
Dopravního podniku hl. m. Prahy
Petrem Witowským

22

Vestibul Na Knížecí už obsluhují
nové eskalátory

26

Unikátní biočipovou technologií
čeká široké využití

30

Nedostatek míst v mateřské škole
v Kolovratech už nehrozí

Obsah

Fakta o OP PPR.....	5
Výzvy OP PPR.....	6
Aktuality	7
P. Witowski: Pražské operační programy zásadně přispěly k modernizaci veřejné dopravy.....	16
Nové eskalátory dostal i druhý výstup ze stanice metra Anděl	22
Biočipy odhalí patogeny v potravinách čtyřikrát rychleji než dnešní metody.....	26
Kolovraty se pyšní novou budovou mateřské školy.....	30
Na co si dát pozor.....	34
Napsali o nás.....	36
Mapa projektů	38

Vážení kolegové, milí čtenáři,

do konce roku zbývají dva týdny a my bychom vám v období vrcholících příprav na vánoční a novoroční svátky rádi nabídli krátké zastavení a osvěžení v podobě našeho bulletinu. Opět vám v něm přinášíme informace o všem podstatném a zajímavém, co se týká pražského operačního programu.

Po přehledu hlavních údajů o programu popíšeme, jak se Praha chystá na předsednictví v Radě Evropské unie, a poradíme, kde hledat pomoc při nejasnostech ohledně zadávání veřejné zakázky. Jako přímí účastníci vám moji kolegové zprostředkují pohled na charitativní běh pro motolskou dětskou onkologii a také za plot Komunitního centra a zahrady Kotlaska, jednoho z našich projektů, který prověřili tak říkáje na vlastní kůži.

Uniknout by vám neměl rozhovor s generálním ředitelem pražského dopravního podniku Petrem Witowským. S využitím dotací z pražských operačních programů totiž tento podnik za posledních 15 let uskutečnil téměř pět desítek projektů, jež zásadně přispěly k modernizaci pražské veřejné dopravy. V rozhovoru najdete i odpovědi na otázky, které si možná pokládáte při jízdě metrem, tramvají či autobusem.

Do prostředí pražské MHD, konkrétně do stanice metra Anděl, vás zavede i první ze tří projektů, které vám tentokrát představíme. Zatímco náš předchodí operační program zajistil prostředky na výměnu starých eskalátorů vedoucích směrem k obchodnímu centru Nový Smíchov, ten současný poskytl peníze na nové eskalátory vedoucí do vestibulu Na Knížecí.

S pražskou veřejnou dopravou je spojen i druhý projekt. Jeho výstupem je biočipová technologie, schopná odhalit nebezpečné látky v potravinách čtyřikrát rychleji než dnešní metody. A nejen v potravinách: nová technologie totiž umožnila také vývoj biočipu na detekci koronaviru, který byl letos v zimě použit při testování výskytu tohoto viru v pražské hromadné dopravě.

Do třetice vás zavedeme do Kolovrat. Podpora z našeho programu zde umožnila odstranit letitý problém, jímž byla malá kapacita zdejší mateřské školy. S pomocí dotace tu vyrostla krásná nová budova, díky níž se do práce mohli vrátit i rodiče, kteří kvůli péči o potomka dosud tuto možnost neměli.

Závěrem bych rád připomněl, že v operačním programu jsou otevřeny poslední tři výzvy, z nichž jedna se uzavře za měsíc, druhá o dva týdny později a třetí koncem března. Pokud tedy zvažujete žádost o podporu a nejste si něčím jisti, přijďte se poradit, jsme tu pro vás.

Na úplný závěr mi dovoluťe popřát vám krásné Vánoce a do nového roku pevné zdraví.

Ing. Karel Andrlé

ředitel Odboru evropských fondů MHMP

fakta o OP PPR

OP PPR: Uzavřeny smlouvy již na 1462 projektů

Celkem 1638 z 2311 projektů předložených do Operačního programu Praha - půl růstu ČR až dosud schválili pražští zastupitelé. Žádosti o dotace mířily do 57 výzev, které byly v pražském operačním programu vyhlášeny. Celkové způsobilé výdaje schválených projektů včetně dvou projektů technické pomoci přesáhly 12,9 miliardy korun. K 1. prosinci byly uzavřeny smlouvy ve výši 10,6 miliardy korun celkových způsobilých výdajů, a to u 1462 projektů včetně dvou projektů technické pomoci.

Nejvíce projektů, a sice 1169 z 1577 předložených, schválilo pražské zastupitelstvo ve 23 výzvách vyhlášených v rámci prioritní osy 4 Vzdělávání a vzdělanost a podpora zaměstnanosti. Na tuto prioritní osu je vyčleněno přes 2,8 miliardy korun, celkové způsobilé výdaje projektů dosud schválených ZHMP činí více než 3,3 miliardy korun. Smlouvy byly uzavřeny u 1102 projektů, a to ve výši více jak 2,9 miliardy korun celkových způsobilých výdajů.

Celkem 349 z 552 předložených projektů schválili pražští zastupitelé v deseti výzvách vyhlášených v prioritní ose 3 Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě. Celková alokace této osy činí 1,3 miliardy korun, celkové způsobilé výdaje schválených projektů dosahují 1,9 miliardy korun. Smlouvy byly uzavřeny u 254 projektů, a to ve výši více než 1,4 miliardy korun celkových způsobilých výdajů.

Celkem 87 ze 138 předložených projektů schválilo ZHMP ve 13 výzvách vyhlášených v prioritní ose 1 Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací. Celková alokace této osy dosahuje tří miliard korun, celkové způsobilé výdaje projektů zatím schválených pražskými zastupiteli činí bezmála 3,9 miliardy korun. Smlouvy byly uzavřeny u 73 projektů, a sice ve výši přesahující tři miliardy korun celkových způsobilých výdajů včetně podpory prostřednictvím finančních nástrojů.

Celkem 33 ze 44 podaných projektů schválilo ZHMP v 11 výzvách vyhlášených v prioritní ose 2 Udržitelná mobilita a energetické úspory. Celková alokace této osy je 2,7 miliardy korun, celkové způsobilé výdaje projektů schválených ZHMP dosahují 3,2 miliardy korun. Uzavřeny byly smlouvy ve výši více jak 2,6 miliardy korun celkových způsobilých výdajů, a to u 31 projektů.

Projekty je možné podávat do tří výzev

Zádsti o podporu projektů je v pražském operačním programu možné podávat do tří výzev. Žadatelé si jejich prostřednictvím rozdělí více než 377 milionů korun.

Zájemci, kteří se chystají podat žádost do výzvy číslo 59, mají na její přípravu poslední čtyři týdny. Na výzvu sledující zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti je vyčleněno 30 milionů korun a posledním dnem, kdy je možné do ní podat žádost, je 13. leden 2022.

Jen o další dva týdny později vyprší termín, v němž je možné ucházet se o dotaci v rámci výzvy číslo 33, zaměřené na energetické úspory v městské veřejné dopravě. Pro tuto výzvu pražský operační program počítá s téměř 298 miliony korun a žádat o podporu projektů lze do 28. ledna příštího roku.

Pro třetí výzvu cílící na navýšení kapacity zařízení pro poskytování péče o děti je vyčleněno 50 milionů korun a žádosti o podporu je možné podávat do 31. března 2022.

OTEVŘENÉ VÝZVY OPERAČNÍHO PROGRAMU PRAHA - PÓL RŮSTU ČR

Výzva	Název výzvy	Alokace výzvy	Vyhlášení výzvy	Ukončení příjmu žádostí
33	Energetické úspory v městské veřejné dopravě	297 782 000 Kč	14. 1. 2020	28. 1. 2022
59	Zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti III	30 000 000 Kč	14. 9. 2021	13. 1. 2022
61	Navýšení kapacity zařízení pro poskytování péče o děti	50 000 000 Kč	14. 9. 2021	31. 3. 2022

Den otevřených dveří

Seznámít se s projekty podpořenými z pražského operačního programu a zeptat se jejich manažerů na vše, co je v této souvislosti zajímavá, mohli návštěvníci Dne otevřených dveří, který magistrát uspořádal 28. října u příležitosti Dne vzniku samostatného československého státu.

O státním svátku se pro veřejnost otevřely dveře Rezidence primátora hlavního města Prahy, budovy Nové radnice a Škodova paláce. V Nové radnici čekal na příchozí kromě prohlídky doprovodný program pražských Domů dětí a mládeže, příspěvkových organizací a městských společností, ale také odboru evropských fondů. Kromě prezentace konkrétních výsledků pražského operačního programu, tedy projektů realizovaných s jeho podporou, byli na otázky příchozích připraveni odpovídat i jejich manažeré.

Praha se aktivně chystá na české předsednictví Radě EU

Už za půl roku, 1. července, se Česká republika podruhé ujme předsednictví v Radě Evropské unie. Protože se většina souvisejících politických jednání a doprovodných akcí uskuteční v Praze, zapojilo se hlavní město velmi aktivně i do příprav předsednictví.

Česká republika bude Radě EU opět předsedat po 13 letech. Znovu tak dostává jedinečnou příležitost představit své významné instituce a zajímavé společnosti jak občanům ostatních států, tak i evropským institucím a zahraničním firmám. Také je to ovšem příležitost blíže představit Evropskou unii českým občanům. Všeho toho chce pochopitelně využít i Praha, která k přípravě českého předsednictví přistoupila velmi odpovědně. Jako jeden z prvních kroků pražští radní zřídili Komisi Rady hlavního města Prahy pro předsednictví České republiky v Radě EU v roce 2022 (dále jen „Komise“).

„Komise už kromě jiného nastavila tematické priority Prahy a vytipovala aktivity a akce, kterých by se hlavní město zúčastnilo, nebo nad nimi převzalo záštitu. Stanovila i cíle, kterých by chtěla dosáhnout. Záměrem všech těchto aktivit je sehrávat v nadcházejícím předsednictví aktivní roli a představit blíže Prahu a pražské entity, a to pomocí jak organizačních aktivit, jako jsou například besedy a konference, tak komunikačních aktivit typu sociálních sítí či kampaní,“ řekl vedoucí oddělení udržitelnosti a dokončování programu magistrátního odboru evropských fondů Martin Bednář, který je členem Komise.

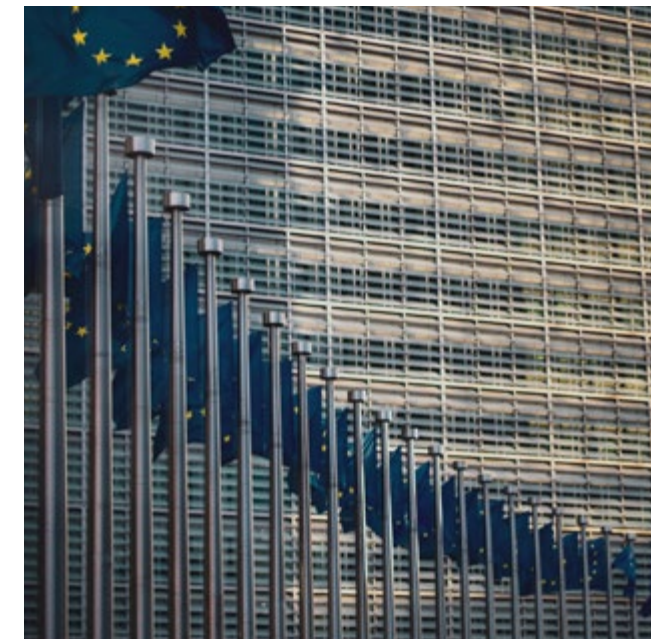
Přestože se přípravy předsednictví odehrávají v době, kdy Evropa čelí další vlně pandemie covidu-19, hlavní město podniká vše pro to, aby své roli dostalo se ctí. „Náš odbor je koordinátorem příprav, jeho gesce vyplývá z titulu funkce tajemníka předsedy Výboru pro evropské záležitosti a také z titulu zajišťovatele činnosti tohoto výboru. Při odboru byla zřízena pracovní skupina Předsednictví, jejímiž hlavními úkoly v současnosti je, ve spolupráci s dalšími odbory magistrátu, připravit koncepční materiály týkající se předsednictví a klíčové podkladové materiály pro činnost Komise Rady hlavního města Prahy pro předsednictví,“ podotkl Martin Bednář.

Komise již představila pět cílů, kterých by Praha během českého předsednictví chtěla dosáhnout. Prvním je **diplomatické prosazování priorit** Prahy. České předsednictví v Radě EU a s ním spojená pozornost soustředěná na Prahu je **příležitostí zviditelnit, komunikovat a prosazovat priority hlavního města.**

Praha je připravena profilovat se v ambiciózní klimatické politice, oblasti udržitelnosti a zelené transformace ekonomiky, smart oblasti i jako centrum kultury, vědy a inovací. Nejde přitom jen o Českou republiku, ale o celý středo/východoevropský region a potažmo Evropu. Jako příklad lze uvést podporu European Green Deal nebo spolupráci s ostatními městy, například v rámci Paktu svobodných měst, který nyní sdružuje už 19 významných evropských municipalit.

Dalším cílem je **tematizace klimatické politiky na úrovni samospráv** s pracovním názvem Climate talks – co můžeme společně udělat pro klima? „Tato iniciativa vychází z principu kontinuity navazujících předsednictví, tzv. trojky, tedy tří členských států vykonávajících předsednictví po sobě, které při tom spolu úzce spolupracují. V tomto případě jde o spojení Francie – ČR – Švédsko. V rámci předsednictví České republiky (CZPres) je možné tohoto principu využít a přenést na úroveň hlavních měst zemí trojky, kdy každé má vlastní klimatickou strategii směřující ke klimatické neutralitě. V tomto duchu by právě Climate talks měly vést k úzké spolupráci měst, jejich politických zástupců, expertů a úředníků v oblasti ochrany klimatu. Města by mohla směrem ke svým občanům společně prezentovat své vize, záměry a cíle, mohla by předvést expertní a politickou spolupráci. V rámci FRPres, CZPres a SEPres by se mohly konat dialogy na téma Klimaticky odpovědných metropolí,“ nastínil Martin Bednář.

Třetím plánovaným okruhem je **propagace evropských hodnot směrem k Pražanům i návštěvníkům Prahy**. Předsednictví je totiž skvělá příležitost ukázat, co členství v EU a aktivní využití s ním souvisejících možností Praze a Pražanům přináší. „Jde tedy o prezentaci konkrétního obsahu takových pojmů, jako jsou finanční prostředky, rozvoj infrastruktury, podpora a ochrana demokratických hodnot, na kterých je Praha postavena,

podpora turismu, výměna know-how nebo spolupráce s dalšími evropskými městy. Stejně jako u předchozího bodu se Praha i v tomto případě může opřít také o své zkušenosti získané při realizaci svého současného i předchozích operačních programů a při prezentaci jejich výsledků,“ dodal Martin Bednář.

Čtvrtým cílem je **představit českou metropoli v zahraničí jako sebevědomé moderní město**, které má ve všech směrech mnoho co nabídnout.

Pátým okruhem je **propagace významu měst a samospráv pro EU**. Praha se otevřeně hlásí k prioritám unie a na jejich prosazování se i nadále hodlá velmi aktivně podílet. Jedním z jejích cílů je dosáhnout přímého financování měst a regionů z unijního rozpočtu. V zájmu toho se zapojuje i do různých forem spolupráce s ostatními kraji a regiony.

Rozhodnutí ÚOHS může pomoci při nejasnostech u veřejné zakázky

Součástí realizace projektů podpořených z pražského operačního programu často bývají veřejné zakázky (VZ). Ne všechna pravidla pro jejich zadávání jsou však formulována jednoznačně, a proto spory o jejich výklad někdy končí u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS). Ten může veřejnou zakázku i zpětně zrušit, takže zadavatelé i potenciální dodavatelé by si v případě pochybností měli ve vlastním zájmu prostudovat dřívější rozhodnutí ÚOHS vydaná v obdobných případech. Rámcově přiblížíme případ, v němž byl potenciální dodavatel vyzván k doplnění nabídky.

Budeme vycházet z informací, jež zazněly na přednášce konané na nedávném výjezdním zasedání pracovní skupiny pro veřejné zakázky zřízené Ministerstvem pro místní rozvoj ČR (MMR). Tuto skupinu MMR zřídilo za účelem sdílení informací a praxe z oblasti veřejných zakázek a zajištění jednotného postupu.

Na přednášce bylo rozebíráno rozhodnutí ÚOHS vynesené v případě veřejné zakázky, kterou vypsalo Ministerstvo obrany ČR na právní služby. Jednoho z účastníků zadávacího řízení na veřejnou zakázku zadavatel z další účasti v zadávacím řízení vyloučil pro údajné nesplnění požadovaných kvalifikačních předpokladů (dle ustanovení § 129 odst. 2 ve spojení s ustanovením § 48 odst. 2 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek (dále jen zákona)). Zadavatel uchazeče před vyloučením vyzval k objasnění nabídky, která se týkala referenčních zakázek. Uchazeč nabídku dále objasnil, a protože si nebyl jist, zda zadavatel chápe jeho způsob prokázání kvalifikace, doplnil navíc další referenční

zakázky. Zadavatel objasnění nabídky neuznal, nové reference považoval za změnu nabídky a uchazeče následně vyloučil. Uchazeč s vyloučením nesouhlasil a po neakceptovaných námitkách se obrátil na ÚOHS. Domáhal se zrušení zmíněného rozhodnutí a také vydání předběžného opatření, které by zadavateli zakázalo v tomto řízení uzavřít smlouvu.

ÚOHS následně dospěl k závěru, že zadavatel nemohl získat jistotu, že potenciální dodavatel požadované předpoklady skutečně nesplňuje, protože se nezabýval referencemi, které mu předložil na základě jeho žádosti o písemné objasnění a doplnění nabídky. Odmítl, že by dodáním nových referencí uchazeč fakticky, a tudíž nepřijatelně, změnil svou nabídku. Konstatoval, že zadavatel je oprávněn žádat o objasnění nebo doplnění nabídky v situaci, kdy nabídka účastníka zadávacího řízení zcela neodpovídá zadávacím podmínkám. Pokud ovšem tohoto oprávnění využije, musí postupovat v souladu se zásadami zadávacího řízení a je též limitován ustanovením § 46 odst. 2 zákona. Dle tohoto paragrafu platí, že po uplynutí lhůty pro podání nabídek nemůže být nabídka měněna, ale může být na základě žádosti podle odstavce 1 doplněna o údaje, doklady, vzorky nebo modely, které nebudou hodnoceny podle kritérií hodnocení. V takovém případě se doplnění údajů týkajících se prokázání splnění podmínek účasti za změnu nabídky nepovažuje, přičemž skutečnosti rozhodné pro posouzení splnění podmínek účasti mohou nastat i po uplynutí lhůty pro podání nabídek.

ÚOHS rovněž uvedl, že ustanovení § 36 odst. 3 zákona výslovně stanoví, že zadávací podmínky zadavatel stanoví a poskytne dodavatelům v podrobnostech nezbytných pro jejich účast v zadávacím řízení a že zadavatel na ně nesmí přenášet

odpovědnost za úplnost a správnost zadávacích podmínek. Pokud by si zadavatel při nastavení zadávacích podmínek počínal „nešikovně“ v tom smyslu, že do zadávací dokumentace nezakotví konkrétní mechanismy, jež by mu již v zadávacím řízení poskytovaly dostatečnou záruku, že vybraný dodavatel nebude schopen veřejnou zakázku realizovat, tato „nešikovnost“ nemůže jít k tíži dodavatelů, nýbrž zadavatele.

Za pochybení spočívající v nedodržení pravidel stanovených pro zadávání veřejných zakázek **ÚOHS zadavateli uložil nápravné opatření dle § 263 odst. 2 zákona spočívající ve zrušení rozhodnutí o vyloučení a současně zrušil i všechny následné úkony zadavatele v zadávacím řízení veřejné zakázky.**

Uvedený případ lze najít na <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-16639.html>.

Výtěžek charitativního běhu opět podpořil motolskou dětskou onkologii

Ani zamračená obloha a teploty jen lehce nad bodem mrazu neodradily v závěru listopadu na tři desítky nadšenců od účasti na charitativním běhu v pražské Stromovce nazvaném Battle Charity RUN. Pro kliniku dětské hematologie a onkologie motolské nemocnice se v jeho letošním, již čtvrtém ročníku podařilo získat rekordních 142.300 korun. Další prostředky mezi sebou ve vánoční tombole vybrali pracovníci odboru evropských fondů, jehož zástupci ani letos nechyběli mezi účastníky závodu.

Akci pod heslem „Pomáháme pomáhat“ organizují dobrovolníci z fitness Bitevní pole, podílejí se na ní i známé osobnosti, například olympijský vítěz David Svoboda. Loňskému ročníku dali pořadatelé kvůli pandemii covidu-19 netradiční, virtuální podobu. Prostřednictvím mobilní aplikace se do něj však zapojilo 162 běžců, ale i chodců či cyklistů, kteří si sami zvolili délku trati i formu pohybu. Podařilo se dokonce získat do té doby nejvyšší příspěvek pro motolskou onkologii – 134.100 korun.

Protiepidemická pravidla platná v době konání letošního ročníku umožnila návrat k původní formě, tedy hromadnému běhu, současně však pro zájemce zůstala zachována i možnost běžet samostatně a výsledek sdílet v mobilní aplikaci STRAVA. Tuto variantu si ve stanoveném rozmezí od 20. do 27. listopadu zvolily čtyři desítky běžců. Hromadný běh na tratích dlouhých šest, dvanáct a osmnáct kilometrů se uskutečnil v sobotu

27. listopadu mezi 10. a 14. hodinou. Na start umístěný nedaleko brány Maroldova panoramatu Bitvy u Lipan se postavilo zhruba 30 běžců. Kromě drobného občerstvení pro ně byly připraveny propagační předměty, jimiž přispěl odbor evropských fondů, jako například power banky či shakery.

K dobrovolným příspěvkům, které dárce z řad jednotlivců i firem poukazovali na transparentní účet nebo v den hromadného běhu do zapečetěné kasy, letos přibyl také výnos z aukce uměleckých děl, uspořádané po skončení závodu ve fitness Bitevní pole. „Každý umělec je sportovcem a každý sportovec je umělcem. Spojení těchto dvou věcí, které fungují ruku v ruce, nám přišlo naprosto dokonalé a rozhodli jsme se, že do letošního ročníku zapojíme také pražské umělce. Unikátní díla, která přímo pro tuto akci vytvořili David Strauzz a Jiří Jaroš, pak získali zájemci, kteří za ně nabídli nejvyšší částky. Výtěžek letošního ročníku i díky tomu

pokořil loňský rekord a dosáhl 142.300 korun, které pomohou onkologicky nemocným dětem, o něž pečují lékaři motolské nemocnice,“ řekl jeden z organizátorů závodu Tomáš Steinhart.

Na podporu Kliniky dětské hematologie a onkologie Fakultní nemocnice v Motole se ve čtyřech dosavadních ročnících běhu podařilo vybrat už více než 400 tisíc korun. „Náš plán ovšem sahá mnohem dále, rádi bychom dětem vystavěli horské středisko, kde budou moci dospívat, socializovat se a čerpat vědomí, že jsou nejsilnější bojovníci na světě. Zaslouží si naši úctu a podporu v maximální míře, které jsme schopni dosáhnout,“ řekl Tomáš Steinhart.

Přejme si tedy, aby se příští ročník závodu již nekonal ve stínu covidu-19 a mohl se ho bez obav a svazujících omezení zúčastnit každý, kdo bude chtít. Pražský operační program bude opět u toho!

Na start šestikilometrového běhu se postavil i Vojtěch Wolf (čtvrtý zleva), který trpí cystickou fibrózou. Účast v závodu byla jeho snem.

Dějištěm závodu byl park Stromovka.

Vojtěch Wolf po závodu na ramenou Tomáše Steinharta.

Dobrovolnický den aneb projekt na vlastní kůži

Přesto, či možná právě proto, že teplé a „rozvolněné“ dny už jsou dávno pryč, přinášíme jako vzpomínku na letní pohodu zprávu o tom, jak zaměstnanci odboru evropských fondů koncem července na vlastní kůži poznávali jeden z projektů podpořených z pražského operačního programu. V rámci dobrovolnického dne se pustili do práce v Komunitním centru a zahradě Kotlaska.

Nápad se zrodil při úvahách o principu společenské odpovědnosti firem, tzv. Corporate Social Responsibility, tedy snaze zavést do firemních procesů i ekologická a sociální hlediska, přispívat

V kuchyňce se zpracovávalo ovoce a bylinky.

k udržitelnému rozvoji i zlepšování společnosti. Podpořit sociálně přínosné projekty i jinak než jen finanční podporou z pražského operačního programu bylo proto nasnadě. Zaměstnanci odboru si v interní anketě vybírali projekt, kde by rádi dobrovolničili, a shodli se na projektu Komunitního centra a zahrady Kotlaska.

Kotlasku - prostor, který je určený bývalým vězňům, ale i široké veřejnosti, provozuje nezisková organizace RUBIKON, která se zaměřuje na pomoc lidem s trestní minulostí. Centrum poskytuje klientům odborné poradenství například při hledání zaměstnání, oddlužení a řešení dalších životních situací, ale také tréninková pracovní místa nebo jen alternativu trávení volného času mimo rizikové prostředí. Na veřejnosti přístupných workshopech či kulturních akcích dochází k přirozenému propojování lidí s různou minulostí, přehodnocování předsudků a bourání stereotypů. Lidé z blízkého okolí zde tráví volný čas a kromě jiného se tu starají o komunitní zahrádky. Kotlaska je také místem pro setkávání partnerů z různých sektorů a pro sdílení dobré praxe v oblasti trestní justice.

Meruňkový džem se povedl.

Na Kotlasce se zaměstnanci odboru sešli v počtu deseti kolegů a kolegů hned ráno. Koordinátorka centra Kateřina Jirová jim představila prostory komunitního centra a zahradu, krátce přiblížila historii a budoucnost celého konceptu a seznámila je s každodenní agendou organizace. Následně byli dobrovolníci rozděleni do skupin a pomáhali se stavbou terasy, prací na záhonech, sběrem bylin a plodů, které pak i zavařovali. Po obědové pauze absolvovali debatu s klientem centra zaměstnaným na tréninkové pozici, panem Pavlem, jenž jim přiblížil svou cestu od posledního propuštění z vězení k jeho práci v komunitním centru, strastiplnou snahu o získání samostatného bydlení a postavení se na vlastní

nohy a spoustu dalších problémů, se kterými se osoby s trestní minulostí musejí potýkat.

Účastníci akce si nejvíc pochvalovali příležitost seznámit se s projekty i jinak než jen od monitoru. Byla to pro ně možnost vidět a zblízka poznat, jak to vypadá na druhé straně oněch pověstných stohů papírů, zpráv a soupisek faktur. Na vlastní oči a kůži viděli a pocítili, jak jsou používány a jaký konkrétní dopad mají evropské prostředky, jejichž využití zprostředkovávají. Vedle dobrého pocitu z fyzické práce, přispění k dobré věci a nevšedních historek pana Pavla si domů odnášeli dokonce i skleničku vlastnoručně vyrobené marmelády.

Šikovné ruce se na zahradě hodily i při stavbě terasy.

Petr Witowski

generální ředitel Dopravního
podniku hlavního města Prahy

Pražské operační programy zásadně přispěly k modernizaci veřejné dopravy

Bezpečnou, rychlou, spolehlivou, pohodlnou, ekologickou a cenově dostupnou – takovou veřejnou dopravu by si jistě přál každý obyvatel velkoměsta. V Praze pomáhají blížit se k ideálnímu stavu i prostředky vyčleněné z operačních programů, které hlavní město realizovalo od vstupu České republiky do Evropské unie. Protože zdejší dopravce patří k hlavním příjemcům této podpory, požádali jsme o rozhovor předsedu představenstva a generálního ředitele Dopravního podniku hlavního města Prahy Petra Witowského.

V uplynulých 15 letech čerpal váš podnik prostřednictvím tří navazujících pražských operačních programů dotace na 46 projektů, a to v celkové výši přesahující 4,5 miliardy korun. Jak hodnotíte fungování těchto programů a jejich přínos pro cestující v pražské hromadné dopravě?

Troufám si říct, že přínos všech tří programů pro pražskou veřejnou dopravu je zásadní. Díky dotacím z nich jsme mohli zrekonstruovat např. 13 tramvajových tratí, postavit dvě nové, vybudovat výtahy a bezbariérově zpřístupnit pět stanic metra, v sedmi vestibulech zmodernizovat eskalátory nebo aktuálně nakoupit první standardní dvanáctimetrové elektrobuses. Někomu by se mohlo zdát, že čerpání 4,5 miliardy korun za 15 let není nikterak ohromující částka. V této souvislosti je proto potřeba říct, že DPP se snaží využívat všechny dotační tituly EU, které jsou k dispozici. Co do objemu poskytnutých finančních prostředků pražské operační programy tvoří zhruba třetinu všech dotací, které DPP z fondů EU vyčerpal. Za uplynulých 15 let to bylo celkem téměř 12 miliard korun na 60 projektů. Pokud bychom byli odkázáni pouze na vlastní prostředky, abych byl přesný na investice Hlavního města Prahy, určitě by se nám nepodařilo modernizovat infrastrukturu pražské MHD v takovém rozsahu, jak se nám to daří díky dotačním programům EU. Na druhou stranu, Praha patří mezi nejbohatší regiony EU a na řadu dotačních programů z tohoto titulu nedosáhneme, resp. pro bohaté regiony nejsou určeny, např. na obnovu flotily vozidel nebo nákup dopravních prostředků na alternativní pohony. Proto je čerpání dotačních titulů v Praze poměrně náročnou a sofistikovanou disciplínou, proto v Praze uvedeme do provozu první dvanáctimetrové elektrobuses až letos, zatímco v řadě krajských měst už několik let jezdí.

Ze současného Operačního programu Praha – pól růstu ČR (OP PPR) bylo, je, či bude podpořeno nejméně 23 projektů, většina z nich se vztahuje k metru. Čeho se tyto projekty týkaly a které z nich považujete za nejzdařilejší a které za nesložitější?

Zatímco z předchozího Operačního programu Praha – Konkurenceschopnost šla většina dotací do rekonstrukce a rozšiřování tramvajové sítě v Praze, ze současného Operačního programu Praha – Pól růstu ČR směřujeme více než 70 procent prostředků do modernizace infrastruktury v metru, která je provozně nejnákladnější a současně trakcí s největším vnitřním dluhem. Projekty, které jsme díky dotacím z OP PPR dokončili, realizujeme nebo je plánujeme, se dají shrnout do tří základních oblastí: modernizace osvětlení ve stanicích metra, modernizace

Nový výtah do stanice metra Opatov.

vzduchotechniky a systémů větrání v jednotlivých stanicích nebo větracích šachtách a výměna starých eskalátorů sovětské nebo československé výroby za nové, bezpečnější a úspornější. V případě osvětlení nebo vzduchotechniky vyměňujeme původní, dožívající technologie, které v metru sloužily od zprovoznění daných stanic nebo úseků. Díky instalaci LED osvětlení budeme schopni významně šetřit na spotřebě elektrické energie, což je v konečném důsledku další příspěvek DPP ke klimatickému závazku Prahy. Výměnu vzduchotechniky na rozdíl od eskalátorů běžný cestující nepostřehne, pro správné fungování a bezpečnost provozu metra je ale zcela zásadní. Společně s výstavbou výtahů a bezbariérovým zpřístupňováním stanic, což jsou zejména v centru města projekčně i stavebně složité projekty, je právě výměna vzduchotechniky jednou z nejnáročnějších akcí, protože probíhá bez jakéhokoliv omezení nebo dopadu na běžný provoz metra.

Dotace z OP PPR, které pokryly téměř polovinu nákladů na realizaci dvaceti již dokončených projektů v metru, přesáhly miliardu korun. Na úpravy, jimiž teď prochází stanice Jiřího z Poděbrad, program přispěje dalšími téměř sty miliony korunami, celkové předpokládané náklady ovšem převyšují 1,5 miliardy korun. Co vše se zde změní a kdy budou úpravy dokončeny?

Stanice metra Jiřího z Poděbrad projde celkovou revitalizací, tj. opravíme průsaký v jejím celém rozsahu i poškozené části obkladů a dlažby, kompletně vyměníme veškerou vzduchotechniku, kabelové rozvody, osvětlení za úspornější

LED, ale také eskalátory. Odstraníme stávající přístřešky výstupů v souladu s architektonickým návrhem budoucího uspořádání náměstí. Na druhé straně stanici bezbariérově zpřístupníme, tj. z nástupiště do uliční úrovně vybudujeme kaskádu dvou dvojic výtahů navzájem propojených přestupní chodbou. Bude to podobný model, který cestující znají ze stanice Karlovo náměstí. Rozsah prací je skutečně velký, u jiných stanic, jako např. Anděl nebo zmiňované Karlovo náměstí, jsme je rozdělili do několika samostatných etap. V případě Jiřího z Poděbrad jsme se s Městskou částí Praha 3 domluvili, že všechny práce provedeme najednou. Potrvají dva a půl roku, dokončení plánujeme na konec února 2024 za předpokladu, že nenastanou komplikace jako v případě výstavby výtahů na Karlově náměstí, kde jsme téměř veškeré trhací práce museli provádět pouze strojově a v noci jsme nemohli pracovat ani v podzemí, což bohužel celý projekt prodloužilo.

V létě jsme si připomněli 130. výročí zahájení provozu první elektrické tramvaje v Praze a jsou to právě evropské prostředky, které záhy umožní zahájit elektrifikaci části pražských městských autobusů. Kdy a kde se Pražané poprvé svezou novým elektrobusem?

Pevně věřím, že to bude hned zkraje příštího roku na některé z linek 154 nebo 213, které vypravujeme z garáží Vršovice, jež budou pro všech 14 elektrobusů domovské. První vozidlo jsme společně s výrobcem ostatně představili veřejnosti na letošním veletrhu CZECHBUS.

Cestující se v Praze novými elektrobusey svezou už po Novém roce.

Více než tři sta milionů korun je v pražském operačním programu připraveno také na nákup 15 trolejbusů. Ty v Praze jezdily v letech 1936 až 1972, nyní DPP vlastní jeden trolejbus. Jak je využíván a můžeme se těšit, že se napřesrok, po půl století, vrátí do pražských ulic trolejbusy ve větším počtu?

Náš jediný trolejbus nyní nejezdí, protože v Prosecké ulici kolegové z Technické správy komunikací prováděli rozsáhlou rekonstrukci, na niž po Novém roce navážeme stavebními pracemi v rámci elektrifikace linky 140. Výluky jsme využili pro revize a opravy vozidla, které teď slouží svému primárnímu účelu, tedy zaškolení našich provozních zaměstnanců, zejména elektromechaniků. První stavební práce vztahující se k elektrifikaci linky 140 jsme v Prosecké provedli vlastními silami ještě před rekonstrukcí, letos v létě. Jsme ve finální fázi veřejné zakázky na dodavatele 15 kloubových trolejbusů určených pro tuto linku. Po podpisu smlouvy předáme zhotoviteli napájecí infrastrukturu a na začátku ledna se začne se stavbou. Ta by měla být dokončena na podzim příštího roku. Pravidelný trolejbusový provoz na lince 58 do Miškovic bychom chtěli zahájit co nejdříve, bude ale záležet na termínu dokončení veřejné zakázky na nákup nových trolejbusů a na dodávce prvních vozidel.

Trolejbus na Jiráskově mostě v roce 1972.

Kromě již zmíněných projektů podpořil pražský operační program i řadu výzkumů, jejichž výsledky posouvají úroveň pražské veřejné dopravy stále výš. Co přinese například zařazení interaktivního simulátoru jízdy, jehož vývoj právě dokončuje ČVUT, do výcviku řidičů metra?

Pokud bych to zjednodušil, tak bych to přirovnal k letovému simulátoru pro piloty. Jinými slovy chtěli bychom mít interaktivní simulátor pro výcvik strojvedoucích pro nácvik řešení mimořádných situací, různých poruch a závad. Jsou sice určité simulátory jízdy pro strojvedoucí běžných vlaků, nedají se nicméně použít pro specifické situace v metru.

Pražská MHD ročně přepraví až 1,2 miliardy cestujících, takže výsledek testování výskytu koronaviru v jejích prostředcích, uskutečněný letos v době vrcholící jarní vlny pandemie, přinesl velkou úlevu. Prokázat, že není důvod k obavám, umožnilo využití biosenzoru, novinky, k jejímuž vývoji přispěly výsledky dalšího projektu podpořeného z OP PPR. Můžete říct, jak celá akce vypadala, jaká zjištění přinesla a zda s využitím nové technologie počítáte i do budoucna?

K otestování pražské MHD na přítomnost viru způsobujícího onemocnění covid-19 jsme se rozhodli z několika důvodů. Veřejná doprava byla často fackovacím panákem mnoha lékařů či politiků, kteří ji označovali za semeniště covidu-19. My jsme si chtěli hlavně ověřit, jestli fungují všechna opatření, která jsme v souvislosti s pandemií zavedli, a posílit důvěru veřejnosti, že na MHD se mohou i v této věci spolehnout. Náš předpoklad, že pražská MHD je naprosto bezpečná při dodržování základních hygienických pravidel, se potvrdil díky této vědecké studii a využití unikátních

metod odborníků z Fyzikálního ústavu Akademie věd ČR. Inspirovali jsme se od kolegů z londýnského dopravního podniku, kteří spolupracovali na podobném projektu s vědci z Imperial College. Naše studie byla rozsáhlejší, zahrnovala všechny trakce veřejné dopravy, odebrání 558 vzorků a jejich velmi detailní analýzu v Biologickém centru AV ČR a na Přírodovědecké fakultě Jihočeské univerzity. Je skvělé, že na vznik unikátních senzorů na sběr biologického materiálu také přispěly dotační programy EU. Bedlivě sledujeme, jak se pandemie bude vyvíjet, a není vyloučeno, že k obdobné studii ve spolupráci s vědci z AV ČR znovu přikročíme.

Stojíme na prahu nového programového období EU, přičemž zástupcům hlavního města se při jednáních o podobě Národního plánu obnovy podařilo vyjednat téměř tři miliardy korun na pořízení tramvají, elektrobusů a trolejbusů a potřebné infrastruktury. Další prostředky na nízkoemisní mobilitu jsou k dispozici v Modernizačním fondu, OP Doprava a v Integrovaném regionálním operačním programu, dohromady v řádu několika miliard. Jak tyto prostředky využijete?

V souladu se strategií využití alternativních paliv v podmínkách DPP a s klimatickým závazkem hlavního města bychom rádi v rámci projektů elektrifikace autobusových linek na levém břehu Vltavy využili zmiňované dotační tituly pro nákup dalších trolejbusů, jak standardní dvanáctimetrové délky, tak i kloubových. Kromě toho se o dotace budeme ucházet i v případě staveb dobíjecí infrastruktury a samotných trolejbusových nebo nových tramvajových tratí či stanice metra Depo Zličín. Máme připravenou

strategii obnovy vozového parku tramvají, rádi bychom díky těmto programům pořídili zhruba 20 nových vozidel. Kromě toho bychom zmiňované programy využili jako dotace i pro výstavbu nových vozoven. Jsme před zahájením stavby moderní a úsporné vozovny v Hloubětíně. Rozvoj nových tramvajových tratí v jihozápadní části města nám ukazuje, že v blízké budoucnosti budeme potřebovat k vypravování spojů postavit novou vozovnu i v této části města, čímž bychom výrazně snížili provozní náklady, spotřebu elektřiny i opotřebení vozů nebo dopravní infrastruktury zbytečným dennodenním přejížděním. Budeme se snažit získat dotace i na rekultivaci skládky odpadů v Modřanech z OPŽP. Jak vidíte, projektů máme připravenou celou řadu. Budu velmi rád, pokud se žádostmi o dotace u všech zmiňovaných projektů uspějeme v maximální možné míře.

Studie prokázala, že MHD je v Praze bezpečná.

Nové eskalátory dostal i druhý výstup ze stanice metra Anděl

Kompletní modernizaci má čerstvě za sebou vestibul Na Knížecí ve stanici metra Anděl. Zásadní změnou je výměna zastaralých eskalátorů, podpořená z pražského operačního programu.

Vzhledem ke své poloze v širším středu města obsluhuje stanice Anděl trasy B významnou rezidenční a obchodní část Prahy a spojuje stanice příměstské a dálkové autobusové a železniční dopravy. Patří k nejvytíženějším stanicím pražského metra, za rok přepraví více než 20 milionů cestujících. Na projekčních pracích i samotné výstavbě se podíleli pracovníci tehdejšího Sovětského svazu a stanice byla 1. listopadu 1985 uvedena do provozu pod názvem Moskevská.

Eskalátorový tunel prošel pronikavou proměnou.

Od té doby prošla částečnými úpravami. Dotace z předchozího pražského operačního programu umožnila v roce 2015 vytvořit bezbariérový přístup z ulice na nástupiště dvěma dvojicemi navazujících výtahů. S podporou současného operačního programu pak byla v letech 2017 až 2018 vyměněna trojice původních sovětských eskalátorů vedoucích do severního povrchového vestibulu, zakomponovaného do objektu Zlatý Anděl.

Rekonstrukci jižního vestibulu, napojeného na podzemní pasáž při Ostrovského ulici, zahájil Dopravní podnik hlavního města Prahy (DPP) začátkem loňského listopadu. Tento vestibul má pět výstupů na uliční úroveň a denně ho použije přes 30 tisíc cestujících. První z nich si výsledek úprav prohlédli 29. září, kdy byl bezmála rok uzavřený vestibul znovu uveden do provozu. Pochvalných reakcí se dočkalo především odstranění nepěkných kiosků, nové

osvětlení a celkové projasnění prostoru. „Vestibul kromě jiného dostal nové podhledy, vzduchotechniku, elektroinstalaci, vytápění a vodovodní rozvody, zrekonstruovali jsme zdejší neveřejné a technické prostory a vybudovali nové místnosti jako například rozvodnu osvětlení či skladu náhradních dílů pro eskalátory. Odstranili jsme průsaky do stanice, zrekonstruovali výstupy do uliční úrovně a vybudovali nové, energeticky úspornější LED osvětlení, jehož liniové uspořádání více odpovídá původnímu architektonickému návrhu stanice. V celém vestibulu byly také repasovány nerezové obklady a vyčištěny kamenné obklady a dlažba. Hlavní změnou je ovšem výměna tří eskalátorů se zdvihem 30, 68 metru, podpořená prostředky pražského operačního programu,” řekl Daniel Veverka, projektový manažer DPP a zástupce vedoucího odboru Investice Metro, který měl investiční akci modernizace vestibulu Na Knížecí na starosti.

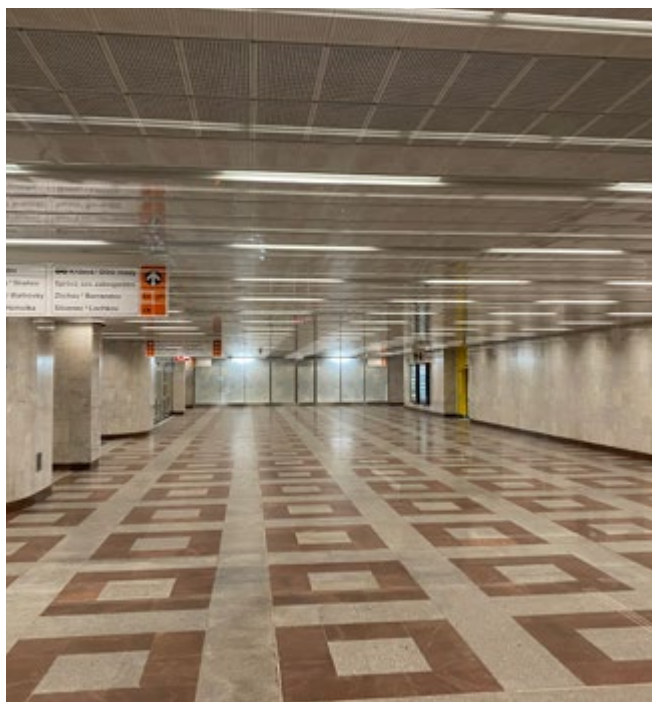
Takto tunel vypadal do loňského října.

Původní eskalátory, vyrobené v ruském Petrohradu (tehdejším Leningradu), po 35 letech provozu už neodpovídaly aktuálním potřebám: byly poruchové, jejich opravy i provoz byly drahé a neekologické a nevyhovovaly bezpečnostním ani požárním normám. Po jejich rozebrání a vyzvednutí je DPP využije na náhradní díly pro eskalátory stejného typu, které ještě v metru jsou.

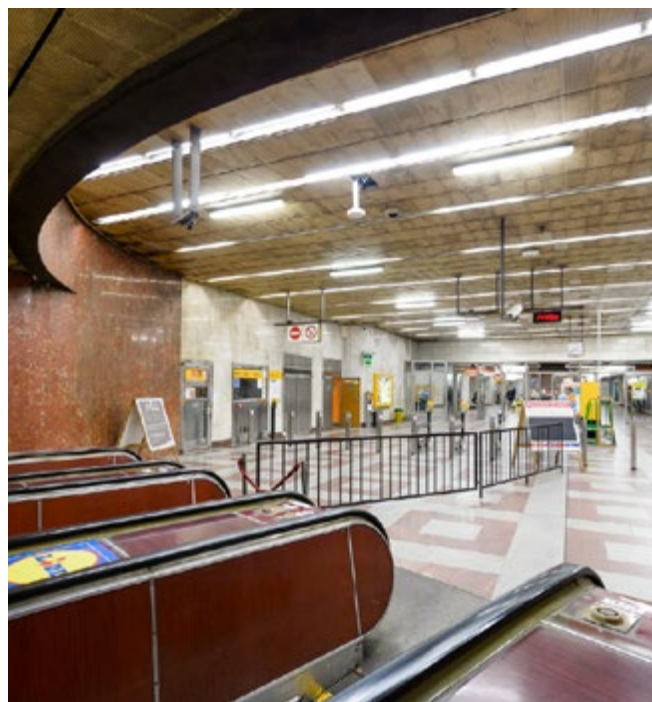
Nové eskalátory od firmy ThyssenKrupp mají oproti svým předchůdcům mnohem nižší energetickou spotřebu a navíc dokážou rekuperovat energii při jízdě směrem dolů. Vzhledem k rychlosti 0,75 metru za vteřinu jsou také pro seniory, děti i handicapované bezpečnější a pohodlnější než jejich

rychlejší předchůdci. Jsou rovněž opatřeny řadou moderních bezpečnostních prvků, jako je například havarijní brzda, čidlo sledující pohyb pásma nebo zářivky na okrajích, které zvýrazní nástupní a výstupní části schodů. Nechybí ani prvky zabraňující znečišťování životního prostředí, jímž je třeba vana s odlučovačem oleje.

V pražském metru je v současnosti 268 eskalátorů, ať už těch, které vedou z nástupišť do vestibulů, přestupními chodbami, nebo z vestibulů na ulici. Většina z nich, přesně 222, už je zmodernizována. „Zbývá vyměnit 46 dožívajících eskalátorů sovětské nebo československé výroby, konkrétně 40 eskalátorů výrobce Leningrad a šest eskalátorů výrobce

Vestibul je po rekonstrukci světlý a vzdušný.

Takto vestibul vypadal před úpravami.

Transporta. Původní sovětské eskalátory jsou zatím například ve stanici Jiřího z Poděbrad, kde jsme ale letos 1. září také zahájili stavební práce na modernizaci stanice. Pražský operační program i zde poskytne většinu potřebných prostředků na výměnu eskalátorů,” uzavírá Daniel Veverka.

Z Operačního programu Praha – pól růstu ČR už byly podpořeny dvě desítky projektů zaměřených na modernizaci metra. Celkové dotace poskytnuté z programu na tento účel přesáhly miliardu korun.

FAKTA O PROJEKTU

- Podpora z OP PPR schválená ve výzvě č. 33 nazvané Energetické úspory v městské veřejné dopravě: 99,6 milionu korun
- Doba realizace projektu: 1. 11. 2020 - 29. 10. 2021
- Žadatel o podporu: Dopravní podnik hlavního města Prahy, a. s.

Otevření se zúčastnili i radní pro dopravu Adam Scheinherr, starostka Prahy 5 Renáta Zajíčková a generální ředitel DPP Petr Wítowski.

Biočipy odhalí patogeny v potravinách čtyřikrát rychleji než dnešní metody

Unikátní biočipová technologie umožňující odhalit nebezpečné látky v potravinách mnohem rychleji, než dovolují dosavadní postupy, je výsledkem projektu, na kterém s podporou pražského operačního programu pracovali experti Fyzikálního ústavu Akademie věd ČR. První přenosnou detekční aparaturu začne v nejbližší době testovat policejní ochranná služba.

V době snadného a rychlého cestování a distribuce zboží po celém světě rapidně narůstá riziko epidemií způsobených kontaminací potravin patogenními látkami zejména bakteriálního a virového původu. Konzumace potravin kontaminovaných v důsledku nevhodného skladování či úpravy stojí podle dostupných údajů každoročně život až tři tisíce obyvatel USA, každý šestý tamní obyvatel kvůli tomu každoročně onemocní. Situace v České republice je obdobná, přičemž Praha jako centrum cestovního ruchu i obchodu je v tomto směru nejohroženější.

Nejčastější příčinou potíží bývají bakterie Salmonella a Listeria. Klíčová z hlediska následků konzumace kontaminovaných potravin bývá rychlost, s níž se zdroj nákazy podaří odhalit.

Organizace, které v Praze dohlíží na bezpečnost potravin, tedy hygienická stanice, Státní zemědělská a potravinářská inspekce a Státní veterinární správa, odebírají u výrobců a dovozců potravin a v restauracích do roka tisíce vzorků, které se poté zkoumají v laboratořích. Zatím nejrychlejší způsob jejich testování představují technologie PCR a ATP, jež mohou poskytnout výsledky do několika málo hodin. Samotný test trvá 15 až 30 minut, kultivace vzorku ovšem zabere několik hodin a vyžaduje vysoce kvalifikovanou obsluhu.

Technologie vyvinutá vědeckým týmem Hany Lísalové z Fyzikálního ústavu Akademie věd ČR je proto přelomová. Její podstatou jsou funkční biočipy, které spolu s kompatibilním systémem dokážou patogeny a toxiny v potravinách odhalit do několika málo desítek minut, navíc - díky přenosnému analytickému zařízení - to bude možné provést přímo na místě. Protože vzorek není nutné před samotným testem složitě upravovat, není ani potřeba převážet ho do laboratoře.

Celkový čas analýzy se tím výrazně zkrátí a sníží se i její finanční náročnost.

Vědci v rámci projektu ověřovali tři dílčí technologie biočipů pro detekci patogenů. „Technologický princip je u všech tří technologií obdobný a spočívá ve vývoji biočipu se speciálně navrženou povrchovou úpravou v podobě polymerního nanokartáče funkcionalizovaného pomocí specifických protilátek, peptidů a dalších biorekogničních prvků. Jednotlivé dílčí technologie se pak liší specifickým složením tohoto biočipu, kde mohou být mimo jiné kombinovány různé typy protilátek proti jednotlivým cílovým patogenům, a čip tak může detekovat různé patogeny. Samotná detekce pak probíhá pomocí různých analytických zařízení, například díky velmi přesnému stanovení změny hmotnosti, resp. kmitání krystalu metodou křemenných mikrovah, či změnou indexu lomu u povrchu biočipu metodou povrchové plasmonové rezonance,“ přiblížila technologii Hana Lísalová.

Patogeny se zkoumají různými typy senzorů, mj. povrchovou plasmonovou rezonancí či piezoelektrickými senzory.

Funkční biočipy jsou vloženy do tzv. průtokové cely a pomocí mikrofluidického systému je analyzovaný vzorek dopraven na povrch.

Díky tomu, že biočipy lze jednoduše „přeladit“ na jiný patogen, má tato novinka velmi široké možnosti využití: kromě institucí dohlížejících na bezpečnost potravin jde třeba také o výrobce potravin či o policejní útvar odpovědný za bezpečnost ústavních a dalších důležitých činitelů. Právě policie je tím, kdo novou technologii použije v praxi jako první. „Ještě do konce tohoto roku dodáme Ochranné službě Policie ČR funkční vzorek přenosného detekčního zařízení. Aparatura obsahující sestavu funkčních biočipů bude u policie nasazena do testovacího provozu, na jehož základě bude případně dále upravována,“ uvedl manažer projektu Jan Stachura.

V rámci studie zkoumající vir SARS-CoV-2 v hromadné dopravě bylo odebráno a pomocí biočipů analyzováno přes 550 vzorků.

Policejní specialisté, kteří odpovídají za bezpečnost potravin určených chráněným osobám, požadují, aby přístroj byl schopen potravinu otestovat až na dvě desítky patogenů - od bakterií a virů až po toxiny a jedy - do pár desítek minut. Experti Fyzikálního ústavu budou na vývoji takového zařízení pracovat v rámci veřejné zakázky vypsane ministerstvem vnitra.

Další možnosti využití biočipové technologie se ukázaly po vypuknutí pandemie covidu-19. „Napadlo nás, že když je naše technologie schopná zachytit virus žloutenky typu A, tak by měla zvládnout i mnohem větší koronavirus. Biočipy jsme tak ve spolupráci s dalšími odbornými pracovišti vhodně

přenastavili, aby bylo možné detekovat právě SARS-CoV-2,“ podotkl Jan Stachura. Biočip na detekci koronaviru byl letos v zimě úspěšně použit při rozsáhlém testování výskytu viru způsobujícího onemocnění covid-19 v pražské hromadné dopravě.

Výsledky úspěšného projektu podpořeného z pražského operačního programu stály rovněž na počátku vývoje robotického systému pro detekci koronaviru v průmyslovém prostředí, na němž Fyzikální ústav AV ČR spolupracuje s komerčním subjektem.

První prototyp sestavy piezoelektrického senzoru pro policii.

Zájem o využití nové technologie ovšem jistě budou mít i další ekonomické subjekty, mezi nimi i významní zemědělní producenti a výrobci potravin a nápojů, kterých v ČR působí bezmála dva tisíce. Nouzi Fyzikální ústav AV ČR nejspíš nebude mít ani o partnery, s nimiž by jeho vědci mohli spolupracovat na dalším vývoji a následné komerční výrobě a prodeji technologie koncovým uživatelům. Žádná z bezmála tří desítek společností, které se zabývají vývojem, výrobou a prodejem technologií na testování potravin, totiž podle dostupných údajů technologií pyšníci se podobnými výsledky nedisponuje.

Biočipy si tak postupně nejspíš najdou cestu i do domácností, kde by mohly pomáhat například s průběžnou kontrolou nezávadnosti potravin, ať už živočišného, nebo rostlinného původu. „Pro domácí využití pro koncového zákazníka, tedy širokou veřejnost, bude nutné, aby zařízení již plně vyrobil komerční partner, který může poskytovat záruky, záruční i pozáruční servis. Toto lze očekávat nejdříve v roce 2023, pokud se jednání podaří,“ řekl Jan Stachura.

FAKTA O PROJEKTU

- Podpora z OP PPR schválená ve výzvě č. 32 nazvané Podpora transferu technologií a znalostí z výzkumných organizací do praxe: 14,7 milionu korun
- Doba realizace projektu: 1. 1. 2019 - 30. 6. 2021
- Žadatel o podporu: Fyzikální ústav AV ČR, v. v. i.

Kolovraty se pyšní novou budovou mateřské školy

Velká starost ubyla desítkám rodin s malými dětmi žijícím v pražských Kolovratech. Letitý problém s nedostatečnou kapacitou zdejší mateřské školy vyřešila stavba nové budovy, podpořená z pražského operačního programu, která zahájila provoz letos v září.

Z hlediska věkového složení svých obyvatel patří Kolovraty k nejmladším pražským městským částem, pokud jde o počet dětí na rodinu, náleží jí dokonce prvenství. Nyní zde žije 260 dětí ve věkovém rozmezí dva až sedm let, což je zhruba o polovinu více než před 15 lety. Důvodem tak výrazného nárůstu je masivní výstavba nových domů a bytů, která do této části Prahy láká mnoho mladých rodin. Jediná zdejší veřejná mateřská škola měla donedávna šest tříd, které navštěvovalo 163 dětí. Část z nich přitom tvořily děti se specifickými vzdělávacími potřebami a dvouleté děti.

Nová budova mateřské školy je díky velkým oknům prosvětlená a propojená s okolím.

Všechny třídy tak byly dlouhodobě přetížené, navíc na mnoho zájemců každoročně místo nezbylo. Protože rodiče většiny odmítnutých dětí nemohli své potomky vozit do drahých soukromých školek v jiných městských částech ani platit chůvy, nezbylo jim než dál zůstat s dětmi doma. Nejedna rodina se kvůli tomu dostala do nelehké finanční situace, problém představovala i dlouhodobá ztráta kontaktu s profesí.

Jelikož na tři dvoupodlažní budovy školky už nebylo možné přistavět další třídy a velikost pozemku neumožňovala

postavit na něm nový pavilon, rozhodla se radnice vybudovat na pozemku na severním okraji Kolovrat, který má ve správě, detašované pracoviště školky se třemi třídami. Výstavba trvala necelých 14 měsíců: smlouva s vítězem veřejné zakázky byla podepsána koncem října 2019, v polovině prosince 2020 byla stavba předána investorovi, krátce na to zkolaudována a následovalo zařizování interiéru. Personál nové školky, který tvoří šest pedagogů, školní asistent a tři provozní zaměstnanci, mohl děti poprvé přivítat první den letošního školního roku.

Budova i zahrada dobře využívají profil pozemku.

Nový objekt charakterizuje tvarová čistota, je ideálně zasazen do terénu a volbou barev koresponduje s okolní zástavbou. „Jde o dva spojené pavilony s plochými střechami a téměř shodnými vnitřními dispozicemi. Na nižším pavilonu je navíc možné ještě jednu třídu přistavět, s čímž do budoucna počítáme. V každém pavilonu jsou denní místnosti sloužící jako herna, jídelna i lehárna, dále šatny, sociální zázemí dětí i zaměstnanců, výdejny jídel, kabinety, sklady a technická zázemí. Objekt je plně bezbariérový, zateplený, jeho vytápění zajišťuje

tepelné čerpadlo, umístěné za budovou. K přednostem budovy patří také dostatek vnitřního prostoru a světla, které poskytuje množství oken s nízkými parapety, samozřejmě zajištěných proti nechtěnému otevření zámkem. Dětem, které si většinu dne hrají na podlaze, se velmi líbí, že při tom vidí ven. Nezapomněli jsme ale pochopitelně ani na předokenní žaluzie, které v létě brání přehřívání interiéru a po obědě chrání nerušený odpočinek dětí,“ řekl starosta městské části a současně hlavní manažer projektu Antonín Klecanda.

Děti mají celý den dostatek přirozeného světla a i od svých her vidí na zahradu.

Celková kapacita kolovratské mateřské školy vzrostla na 252 dětí, nové pavilony dokáží poskytnout potřebné zázemí až 84 dětem. „Přihlášeno je k nám 209 dětí ve věku od tří do šesti let, v jedné třídě jsou děti mladší tří let. V letošním školním roce jsme díky rozšířené kapacitě školky mohli poprvé snížit počty dětí ve třídách na 24. V předchozích letech jsme měli ve třídách i výjimečně přípustný počet 28 dětí, což bylo zatěžující jak pro učitele, tak pro samotné děti,“ podotkla ředitelka školy Michaela Konečná.

Součástí projektu byly také terénní úpravy pozemku včetně zpevněných ploch, úpravy zahrady, oplocení areálu a zřízení 12 parkovacích míst. Radnice hodlá navíc podle konkrétních

V nové budově školky jsou děti velmi spokojené.

potřeb dětí a zaměstnanců dovybavit interiér, doplnit školní zahradu o další herní prvky, zpevněnou herní plochu určenou ke sportovním aktivitám či zastínění pískoviště a vysadit další zeleň.

FAKTA O PROJEKTU

- Podpora z OP PPR schválená ve výzvě č. 36 nazvané Navýšení kapacity předškolního vzdělávání a zařízení pro poskytování péče o děti : 34,9 milionu korun
- Doba realizace projektu: 1. 4. 2019 - 31. 12. 2020
- Žadatel o podporu: Městská část Praha – Kolovraty

Sociálnímu zázemí pro děti dominují syté barvy.

Diskriminační vymezení předmětu zakázky

V tomto vydání bulletinu otevíráme novou rubriku, v níž budeme upozorňovat na časté chyby, kterých se dopouštějí příjemci podpory z pražského operačního programu. Věříme, že příklady konkrétních pochybení pomohou jiným příjemcům vyvarovat se stejných chyb. Na úvod jsme vybrali příklad z oblasti veřejného zadávání.

Princip zakazu účelového rozdělování zakázek tak, aby zadavatel mohl použít mírnější režim realizace zakázky, je obecně známý. V praxi se však bohužel lze setkat i s účelovým slučováním zakázek, které je taktéž v rozporu se zákonem.

Příkladem může být nedávno řešený případ, kdy zadavatel (příjemce podpory z OP PPR) poptával rekonstrukci učeben včetně dodávky mobiliáře, tedy stavební práce a zároveň dodávku nábytku. Na první pohled by se mohlo zdát, že je všechno v pořádku, protože jde o celkovou rekonstrukci učeben včetně výměny vybavení.

Ve skutečnosti však jde o minimálně dvě samostatná plnění, ke kterým měl příjemce vyhlásit dvě samostatné veřejné zakázky, nebo rozdělit zakázku na samostatné části. Dodávky vybavení totiž neměly vliv na technologický postup stavebních prací. Nebyly z funkčního a technologického hlediska provázány se stavebními pracemi takovým způsobem, že by bez jejich realizace nebylo možné stavební práce provést. Součástí dodávek byl například mobiliář, který svým charakterem nikterak nezasahoval do konstrukčního řešení budovy a nebyl jeho nedílnou součástí. Nábytek a většinu

vybavení učeben šlo volně přemísťovat dle potřeby. S ohledem na rozdílný charakter jde tedy o dvě samostatná plnění: stavební rekonstrukce učeben na jedné straně a pořízení nového nábytku a dalšího podobného zařízení na straně druhé.

Slučování nesouvisejících předmětů plnění a jejich zadávání jako jedné veřejné zakázky představuje tzv. skrytou diskriminaci. Sloučením se totiž může zúžit okruh potenciálních dodavatelů, kteří jsou schopni takové plnění dodat. Ne každý dodavatel nábytku a vybavení do školních učeben zajišťuje i stavební rekonstrukce (ať už sám, anebo prostřednictvím poddodavatele) a naopak ne každá stavební firma je schopna dodat i nábytek a vybavení. Jedním z principů veřejného zadávání je zajištění široké hospodářské soutěže, a proto konkurenční boj mezi uchazeči nesmí být uměle omezován. Slučování nesouvisejících předmětů proto nelze připustit – viz také

kap. 19.2, písm. g), bod II) Pravidel pro žadatele a příjemce OP PPR, resp. ustanovení § 36, odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

Zadavatel této konkrétní zakázky byl za protiprávní postup spočívající ve sloučení nesouvisejících plnění sankcionován finanční opravou ve výši pěti procent z hodnoty veřejné zakázky. Finanční oprava byla udělena v souladu s bodem 8.2.9 (Diskriminační vymezení předmětu zakázky) dokumentu nazvaného Stanovení snížených odvodů a méně závažných porušení smlouvy, který přejímá u veřejných zakázek typová porušení a sazby určené Evropskou komisí. Bod 8.2.9 umožňuje uložit opravu ve výši 5 %, 10 %, nebo 25 % hodnoty zakázky, a to s ohledem na závažnost porušení. V tomto případě, kdy se jednalo o uzavřenou výzvu, se uplatnila nejmírnější pětiprocentní sazba. Pokud by šlo o výzvu otevřenou, uplatnila by se sazba až 25 %.

Úspěšné projekty v médiích

Opět vám na tomto místě zprostředkujeme pohled různých periodik na projekty, které se dočkaly realizace díky podpoře z pražského operačního programu. Hlavní pozornost se tentokrát soustředila na úpravy ve stanici metra Anděl a na otevření parkovacího domu na Černém Mostě.

Koncem září se média věnovala otevření upraveného vestibulu Na Knížecí stanice metra Anděl. Zásadní změnou zde je výměna starého sovětského eskalátoru za moderní, bezpečný a ekologický typ, hrazená z prostředků Operačního programu Praha – pól růstu ČR. Kromě mnoha jiných se události věnoval i magazín Pestrá Praha. Nahlédnout na jeho stránky můžete prostřednictvím následujícího odkazu:

<https://pestrapraha.cz/2021/09/zmodernizovany-vestibul-na-knizeci-ve-stanici-metra-andel-opet-slouzi-cestujicim/>

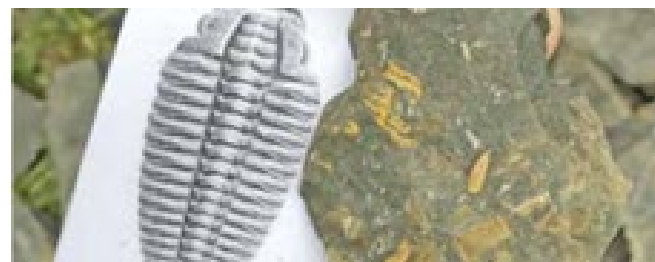
Prvního prosince pražský primátor Zdeněk Hřib a jeho náměstek Adam Scheinherr slavnostně otevřeli velkokapacitní parkovací dům v Chlumecké ulici na Černém Mostě. Stavba vyšla na téměř 600 milionů korun, z nichž pražský operační program poskytl bezmála polovinu. Dlouho očekávaný projekt, který východní části Prahy uleví až o 400 tisíc vozů ročně, nešel pozornosti mnoha médií. Nahlédnout do jednoho z nich můžete prostřednictvím následujícího odkazu:

<https://www.prazskypatriot.cz/na-cernem-moste-funguje-u-metra-novy-parkovaci-dum-poskytuje-886-mist/>

Trilobitům a dalším zajímavým zkmenečinám byla věnována přednáška známého geologa a paleontologa Štěpána Raka, kterou v rámci projektu podpořeného z pražského operačního programu uspořádala v polovině října Fakultní základní škola Brdičkova v Praze 13. Více informací najdete v periodiku této městské části nazvaném Stodůlecký posel po kliknutí na následující odkaz:

<https://www.praha13.cz/file/Pfs1/STOP-10-2021-WEB.pdf>

Noviny Prahy 16 se velmi podrobně zabývají dokončením rozsáhlého projektu v Radotíně, v němž od října působí Kulturní komunitní centrum Koruna, Dům na půl cesty, služebna policie a základní umělecká škola. Vše podstatné i zajímavé o projektu, na který výrazně přispěl i pražský operační program, je pro vás připraveno v následujícím odkazu:

<https://www.mcpraha16.cz/file/l3w1/noviny-prahy-16-rijen-2021.pdf>

Měsíčník Městské části Praha 14 nazvaný Čtrnáctka zařadil do svého aktuálního vydání přehled 61 projektů, které byly na území této městské části realizovány díky podpoře z pražského operačního programu. Najít ho můžete na tomto odkazu:

https://www.praha14.cz/zivot-na-praze-14/wp-content/uploads/sites/4/2021/10/Ctrnactka_10_2021_webdata.pdf

Projekty na Čtrnáctce financované z evropských fondů

Za dobu působení pražského Operačního programu Praha – pól růstu, tedy od roku 2014, bylo na území Prahy 14 připraveno, realizováno či dokončeno 61 projektů ve čtyřech tematických oblastech. „Ve čtrnácti případech byla realizátorem naše městská část, ve dva-

k soudržnosti místních šitení nabídky stávají center a potažmo ožví 14 s důrazem na mezidíky organizaci Praha 14. V oblasti výzkumu, rozvoje a inovací byl v

Podobný příspěvek přinesl také Hlasatel, periodikum Městské části Praha 15. Bližší informace o 53 projektech, podpořených ze současného pražského operačního programu, které přispěly k rozvoji této části Prahy, můžete získat kliknutím na následující odkaz:

https://www.praha15.cz/assets/File.ashx?id_org=80115&id_dokumenty=12953

Komunitní centrum a zahrada Kotlaska

“

Ze zkušeností i z kriminologických výzkumů víme, že pokud naši klienti po výkonu trestu nemají rodinu, zázemí a práci, velice často se vrací zpět do vězení. Tento neblahý trend se nám díky práci s klienty i jejich sociálnímu okolí a nově i prostřednictvím Komunitního centra a zahrady Kotlaska daří úspěšně zvrátit.

”

Mgr. Dagmar Doubravová

ředitelka RUBIKON Centra, z. ú.

Lidem s trestní minulostí často chybí odborná pomoc a motivace k zapojení se zpět do společnosti. Příčinou je absence dostupného bydlení, dluhy, záznam v rejstříku trestů, zkušenosti s návykovými látkami či nedostatek informací. Celorepubliková statistika hovoří až o 70% recidivitě bývalých vězňů, v Praze se návrat do výkonu trestu týká více než 50 % trestaných.

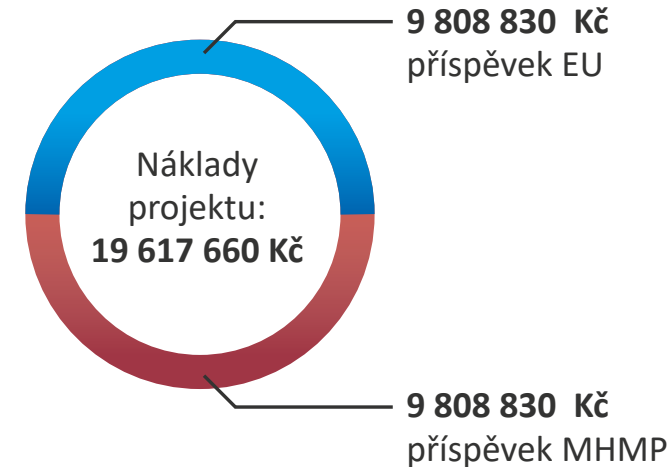
Za podpory evropských fondů a MHMP se podařilo vybudovat Komunitní centrum a zahradu Kotlaska - prostor, který je určený bývalým vězňům, ale i široké veřejnosti. Na společných workshopech, seminářích nebo kulturních akcích dochází k přirozenému zapojení lidí s různou minulostí, přehodnocování předsudků a bourání stereotypů. Centrum poskytuje klientům odborné poradenství např. při hledání zaměstnání, oddlužení a řešení dalších životních situací a také tréninková pracovní místa nebo možnost trávení volného času. Kotlaska je rovněž místem pro setkávání partnerů z různých sektorů a pro sdílení dobré praxe v oblasti trestní justice. Místní obyvatelé zde tráví volný čas a starají se o komunitní zahrádky. Kotlaska je místo, kde každý může růst.

Název projektu: Komunitní centrum
a zahrada Kotlaska

Realizátor: RUBIKON Centrum, z. ú.

Doba realizace: 1. 3. 2017 – 28. 2. 2023

552
klientů využilo služby
(v období 2017–10/2021)

RUBIKON Centrum, z. ú. získalo pro tento projekt finanční podporu z výzev č. 18, 34 a 47 (Prioritní osa 3 Operačního programu Praha – pól růstu ČR).

Cílem projektů realizovaných v rámci 18., 34. a 47. výzvy bylo posílení aktivit pro integraci, komunitní služby a prevenci.

PENIZEPRO**PRAHU**.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

